

ĐỀ CHÍNH THỨC

KỶ THI CHỌN HỌC SINH GIỎI
LẦN THỨ XVI, NĂM 2025
ĐỀ THI MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 11

Thời gian làm bài: 180 phút (không kể thời gian giao đề)

Ngày thi: 21 tháng 4 năm 2025

(Đề thi gồm 02 câu, trong 02 trang)

Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:

Ở Tây Bắc có một bản nhỏ người Thái đen nằm cách chân đèo Chiềng Đông chừng dặm đường. Bản tên là Hua Tát.

Bản Hua Tát ở trong thung lũng hẹp và dài, ba bề bốn bên là núi cao bao bọc, cuối thung lũng có hồ nước nhỏ, nước gần như không bao giờ cạn. Xung quanh hồ, khi thu đến, hoa cúc dại nở vàng đến nhức mắt.

Từ thung lũng Hua Tát đi ra bên ngoài có nhiều lối. Lối đi chính rải đá, vừa một con trâu. Hai bên lối đi này đầy những cây mè loi¹, tre, vầu, bứa, muôm và hàng trăm thứ cây dây leo không biết tên gọi là gì. Lối đi này đã in dấu chân nhiều người. Trong số đó, từng nghe có cả một vị hoàng đế.

Thung lũng Hua Tát ít nắng. Ở đây quanh năm cứ lung bung một thứ sương mù bàng bạc nên nhìn người và vật thì chỉ nhìn thấy những nét nhòa nhòa đại thể mà thôi. Đây là thứ không khí huyền thoại.

Ở Hua Tát, những chuyện cổ như những bông hoa dại, màu vàng nhạt, bé như khuy áo, điểm dâu đó quanh rào trong các ngõ nhỏ. Dân ông ngâm hoa này trong miệng uống rượu không bao giờ say. Nó cũng giống như những viên đá cuội trắng có gân đỏ, mảnh như sợi chỉ nằm kín đáo nơi lòng suối. Phụ nữ thích những viên sỏi này. Họ nhặt nó về ủ trong áo lót đủ một trăm ngày. Khi làm đệm cho chồng, họ giấu viên sỏi đó vào trong. Có lời nguyện rằng người chồng nằm trên đệm ấy sẽ không bao giờ mơ tưởng đến những phụ nữ khác.

Hua Tát là một bản nhỏ cô đơn. Người dân ở đây sống giản dị, chất phác. Công việc nương rẫy nhọc nhằn vất vả. Cả việc săn bắt cũng thế. Tuy nhiên, người dân ở đây lại rất rộng lòng mến khách.

Đến Hua Tát, khách sẽ được mời ngồi bên bếp lửa, uống sừng rượu cần với xeo thịt rừng sấy khô. Nếu khách là một người công minh, chính trực, chủ nhà sẽ mời khách nghe một

¹ Một thứ nửa nhỏ.

câu chuyện cổ. Có thể những chuyện cổ ấy nói nhiều đến nỗi đau khổ con người, nhưng chính hiểu rõ những đau khổ ấy mà ở trong ta nảy nở ra sự sáng suốt đạo đức, lòng cao thượng, tình người.

Những người sống trong chuyện cổ bây giờ đều không còn nữa. Ở Hoa Tát, họ đều biến thành đất bụi và tro than cả. Tuy vậy, linh hồn của họ vẫn bay thấp thoáng trên các khâu cũ³ nhà sàn.

Như những ngọn gió.

(Nguyễn Huy Thiệp, *Những ngọn gió Hoa Tát*,

in trong tập *Truyện ngắn Nguyễn Huy Thiệp*, Nxb Văn học, Hà Nội, 2019, tr.12-13.)

Câu 1. (8,0 điểm). Trong văn bản, tác giả cho thấy người dân ở thung lũng Hoa Tát có sự quý trọng đặc biệt dành cho người khách nào “công minh, chính trực”. Từ sự quý trọng đó, anh/chị hãy viết bài văn nghị luận với chủ đề: “Người công minh, chính trực”.

Câu 2. (12,0 điểm). Từ cảm nghĩ của nhà văn Nguyễn Huy Thiệp về những chuyện cổ ở thung lũng Hoa Tát và trải nghiệm văn học của bản thân, anh/chị hãy viết bài văn nghị luận bàn về vẻ đẹp của truyện hiện đại.

————— HẾT —————

Họ và tên thí sinh: Số báo danh:

Lưu ý:

- Thí sinh **không** được sử dụng tài liệu.
- Cán bộ coi thi **không** giải thích gì thêm.